

GLIPTOTEKA

GLYPTOTHEKE

PLAN DIGITALIZACIJE MUZEJSKE GRAĐE I MUZEJSKE DOKUMENTACIJE GLIPTOTEKE HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Svrha i cilj

Digitalizacija muzejske građe i dokumentacije pridonosi razvoju muzejsko-informacijske djelatnosti, povezivanju sa srodnim djelatnostima (baštinska zajednica, kulturni sektor, znanstvene ustanove itd.), zaštiti kulturne baštine te njezinoj većoj vidljivosti i široj dostupnosti u digitalnom okruženju, boljim uvjetima za stručnu i znanstvenu obradu građe i za njezino korištenje.

Digitalizirana građa koristi se u okviru različitih djelatnosti i programa, kao i za potrebe suradničkih institucija i drugih korisnika. Minimiziranjem potrebe za manipulacijom fizičkim predmetom, uz uvjet osiguranja trajne pohrane digitalnog zapisa građe, pridonosi se očuvanju zaštićenih kulturnih dobara.

Uvod

Gliptoteka HAZU sustavno provodi digitalizaciju muzejske građe i muzejske dokumentacije od 2011. godine, fotografiranjem trodimenzionalne građe koju provode muzejski djelatnici i vanjski suradnici u formatima .jpg, .tiff te .png, dok je manji broj predmeta snimljen u 3D formatu u sklopu pilot projekata i pojedinih izložbenih projekata. Digitalizacija muzejske dokumentacije (fotografije, dokumenti, negativi, fotopozitivi) kao i dvodimenzionalnih predmeta (crteži) provodi se skeniranjem.

Gliptoteka koristi dva informacijska sustave za obradu metapodataka i unos digitalizirane građe: (a) Modulor i b) INDIGO.

Prva faza digitalizacije obuhvatila je pripremu, obradu i unos podataka o građi iz fundusa u sustav Modulor s pridruženom identifikacijskom fotografijom i osnovnim propisanim metapodacima kao i unos sekundarne dokumentacije odnosno muzejske dokumentacijske građe.

Dio digitalizirane građe Gliptoteke dostupan je u INDIGO sustavu u sklopu Digitalne zbirke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (akronim DIZBI, dosegljiv putem poveznice: <http://dizbi.hazu.hr>).

Digitalna zbirka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti osnovana je 2009. godine sa ciljem da djeluje kao jedinstveni digitalni repozitorij koji će na jednome mrežnom mjestu

GLIPTOTEKA

predstaviti znanstvene i umjetničke zbirke HAZU, omogućiti im slobodan mrežni pristup uz suvremenu i standardiziranu tehničku podršku, a omogućuje predstavljanje raznovrsne građe (skulptura, sadreni odljevi, freske, crteži, medalje i plakete) opremljene metapodacima i kvalitetnim digitalnim sadržajima u standardiziranim rezolucijama.

Plan digitalizacije muzejske građe i muzejske dokumentacije Gliptoteka donosi se na temelju članka 15., stavka 2. Zakona o muzejima (NN 61/18, 98/19, 114/22, 36/24), a u skladu sa Smjernicama za digitalizaciju kulturne baštine objavljenih u sklopu projekta Ministarstva kulture i medija RH, pod nazivom e-kultura.

Kriteriji odabira građe za digitalizaciju slijede načela znanstvene i kulturno-povijesne vrijednosti umjetnina i zanimljivosti, te preventivne zaštite. Uz građu iz fundusa i pohrane Gliptoteka sustavno digitalizira i obrađuje muzejsku dokumentaciju Fototeke i Zbirke negativa.

Plan digitalizacije u razdoblju od 2024. do 2028. godine

Gliptoteka digitalizaciju muzejske građe i dokumentacije provodi sustavno te istu obavlja u skladu s drugim muzejskim poslovima, od preventivne zaštite do pripreme novog stalnog postava i izložbenih i nakladničkih programa. U razdoblju od 2024. do 2028. godine nastavit će se digitalizacija građe iz svih muzejskih zbirki, a koju provode kustosi uz pomoć muzejskog tehničara i restauratora tehničara.

Građu iz **muzejskog fundusa** (analognu trodimenzionalnu građu) će nastaviti sustavno digitalizirati u pretežno 2D te manji dio u 3D formatu uz paralelnu izvedbu slikovne kvalitetne digitalne inačice (3D skeniranje i fotografiranje).

Muzejsku dokumentaciju (analognu dvodimenzionalnu građu) koja je u slučaju negativa na staklenim nosačima ili filmu te hemerotečnu građu i fototeku u raznim veličinama nastavit će se skenirati u standardiziranim tiff formatima s obzirom na tehničke i prostorne uvjete koje Muzej posjeduje za provedbu digitalizacije.

Za digitalizaciju predmeta u 3D formatu kao i digitalizaciju većih dimenzija bit će potrebna nabava specijalizirane opreme ili angažiranje vanjskih suradnika, te će se ista provoditi u sklopu pojedinačnih posebnih projekata.

Zbirka hrvatskoga kiparstva od 19. do 21. stoljeća

U Zbirci se nalaze sadreni modeli i odljevi te skulpture u trajnim materijalima (bronci, drvu, kamenu, mramoru, pleksiglasu, poliesteru, nehrđajućem čeliku itd.) hrvatskih kipara koji su djelovali u razdoblju od druge polovine 19. stoljeće do danas. Fundus zbirke je djelomično digitaliziran, on-line je dostupna digitalizirana građa 238 skulptura.

GLIPTOTEKA

Digitalizacija će se nastaviti u sklopu pripreme izložbenih projekata i pripreme za stalni postav.

GLYPTOTHEKE

Zbirke sadrenih odljeva

Zbirke objedinjuju sadrene odljeve najznačajnijih hrvatskih povijesnih spomenika i odabranih kiparskih i arhitektonskih djela od antičkog do renesansnog perioda, koja se nalaze u brojnim muzejskim institucijama Hrvatske ili *in situ* na izvornim nalazištima.

Zbirku čine sadreni odljevi najznačajnijih djela grčkog i rimskog kiparstva iz poznatih europskih antičkih zbirki i muzeja, čime je stvorena imponantna zbirka koja prezentira grčku umjetnost od arhajskog do rimskog razdoblja.

Fundus zbirke je djelomično digitaliziran, on-line je dostupna digitalizirana građa 237 odljeva. Digitalizacija će se nastaviti u sklopu pripreme izložbenih i nakladničkih projekata i pripreme za stalni postav.

Zbirka kopija fresaka i starih majstora

Nukleus zbirke čine kopije fresaka s brojnih lokaliteta, prvenstveno u Istri, Dalmaciji te sjevernoj Hrvatskoj nastale u akcijama kopiranja fresaka *in situ* tijekom 50-tih i 70-tih godina 20. stoljeća.

Zbirka je djelomično digitalizirana, on-line je dostupna digitalizirana građa 10 fresaka. Digitalizacija će se nastaviti u sklopu pripreme za novi stalni postav.

Zbirka medalja i plaketa

U fundusu Zbirke medalja i plaketa nalaze se raznovrsni radovi (jednostrane i dvostrane medalje i plakete, stajačice, taktili, raritetne skice za novac) hrvatskih umjetnika od 19. stoljeća do danas. Uz radove u trajnom materijalu u Zbirci se nalaze i sadreni modeli za medalje i plakete.

Fundus zbirke je djelomično digitaliziran. On-line je dostupna digitalizirana građa 171 medalje odnosno plakete. Digitalizacija će se nastaviti u sklopu pripreme izložbenih projekata i pripreme za stalni postav.

Zbirka crteža hrvatskih umjetnika 20. stoljeća

Zbirka crteža hrvatskih umjetnika 20. stoljeća organizirana je kao studijska zbirka koja sadrži crteže (olovka, tuš, sepia, ugljen), grafike (bakropisi, drvorezi), akvarele i ulja eminentnih imena hrvatske moderne umjetnosti. Zbirka sadrži više od 5.000 predmeta u kojima su zastupljena djela oko 140 autora - slikara, grafičara i kipara. Građa zbirke je

GLIPTOTEKA

djelomično digitalizirana, te će se digitalizacija u visokoj rezoluciji nastaviti u sklopu pripreme izložbenih projekata i pripreme za stalni postav.

GLYPTOTHEKE

Zbirka plakata

Fond je primarno dokumentarnog karaktera, a najveći dio čine izložbeni plakati druge polovice 20. i 21. stoljeća galerijskih i muzejskih programa Gliptoteke HAZU, te programa koji su održavani u prostorima muzeja. Zbirka je u potpunosti digitalizirana i sadrži 239 plakata.

Zbirka sadrenih odljeva zavjetnih pločica pomoraca iz Perasta, Boka Kotorska

Zbirka zavjetnih pločica pomoraca sadrži sadrene odljeve nastale 60-tih godina iz crkve Gospe od Škrpjela kod Perasta, Boka Kotorska u Crnoj Gori. Zbirka je u potpunosti digitalizirana i sadrži 169 jedinica građe.